

Er ref/dnr: M2018/01858/Ke

Vårt dnr:

Miljö- och energidepartementet
Kemikalieenheten
Elisabeth Lindbaum
m.remissvar@regeringskansliet.se
malin.johansson@regeringskansliet.se
elisabeth.lindbaum@regeringskansliet.se

Stockholm den 20 augusti 2018

Yttrande över EU-kommissionens förslag till direktiv om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön.

Sammanfattning

- Det är bra att EU tar tag i problemet med plast i naturen genom förebyggande åtgärder.
- Förslaget är väl underbyggt genom undersökningar och samråd.
- Förslaget är ett bra komplement till andra åtgärder gällande bl.a. plast, avfall och god marin miljö.
- Det är bra med en minsta gemensam nivå inom EU, då plastskräp inte bryr sig om nationsgränser. Men det är viktigt att det förblir en minsta nivå och att enskilda länder kan gå längre i sina åtaganden, t.ex. genom fler pantsystem.
- Det är bra att materialåtervinning av plast uppmuntras.
- Det är bra att principen ”förorenaren betalar” används, vilket borde vara en självklarhet för alla typer av produkter, material och ämnen.
- Det är bra att flera produkter får ett utökat producentansvar, det borde alla produkter ha för att få till en genomtänkt design som tar hänsyn till hela produktens livscykel inklusive avfallsleden.
- Det är bra att ett positivt incitament för insamling av fiskeredskap används.
- Det är en brist att förslaget endast gäller de vanligaste plastskräpen som hittas på stränder, dvs plast med låg densitet som flyter i land. Naturskyddsföreningen anser att också plast med hög densitet som sjunker, borde inkluderas i direktivet .

Specifika synpunkter

Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön

Artikel 1 Mål

Direktivets syfte är att förebygga och minska vissa plastprodukters inverkan på miljön och särskilt vattenmiljön. Det är bra, men man missar den plast som har en högre densitet och sjunker ner till botten. Nu är direktivet utformat för att minska mängden av de plastprodukter som oftast hittas på stränder. Det är ett bra första steg. Nästa steg är att även mäta vilka plastprodukter som förekommer på havs- och sjöbottnar och utforma åtgärder för att minska även dessa plastprodukter.

Att direktivet syftar till att underlätta övergången till en cirkulär ekonomi är mycket bra, och därför är det bra att utökad producentansvar sätts på alla produkttyper man vill åtgärda utom de som förbjuds.

Artikel 2 Tillämpningsområde

Direktivet gäller plastartiklar för engångsbruk samt fiskeredskap som innehåller plast. I listan över vilka plastartiklar för engångsbruk som direktivet åsyftar finns bland annat livsmedelsförpackningar med, vilkas förbrukning ska minska genom utökad producentansvar samt medvetenhöjande åtgärder. Dock kan man i Part 2, del A och del E utläsa att det endast är livsmedelsbehållare som används för livsmedel som är avsedda att konsumeras direkt ur behållaren antingen på försäljningsstället eller annan plats utan ytterligare beredning som åsyftas. Att livsmedelsförpackningarna begränsas till endast dessa är en besvikelse, men får ses som ett första steg i att minska den totala plastanvändningen inom livsmedelsindustrin (som utgör 40 % av all nyproducerad plast).

Artikel 3 Definitioner

Definitionen av plast är mycket bra och omfattar alla väsentliga plaster.

Artikel 4 Minskad förbrukning

Åtgärden minskad förbrukning gäller för livsmedelsförpackningar samt muggar, och är det upp till medlemsstaterna att sätta upp mål för hur mycket förbrukningen ska minska. Här förväntar vi oss att Sverige sätter upp höga mål för att driva på ett förändrat beteende samt ge utrymme för innovativa lösningar, och vara ett föregångsland inom EU. Det är synd att inte påsar och förpackningar, vilka omfattar tunna plastbärkassar och paket och omslag till livsmedel som är avsedda att konsumeras direkt ur förpackningen inte också omfattas av åtgärden minskad förbrukning. Det kan orsaka en övergång från livsmedelsförpackningar till förpackningar och påsar, istället för en generell minskning och nya innovativa lösningar, vilket vore olyckligt.

Artikel 5 Begränsningar av utsläppande på marknaden

Det är bra att plastprodukter för engångsbruk, där likvärdiga alternativ finns, förbjuds.

Artikel 6 Produktkrav

Det är bra att krav ställs på att korkarna till dryckesflaskor sitter kvar och kan följa med i materialåtervinningsloopen.

Artikel 7 Märkningskrav

Det är bra att märkningskrav införs. För ballonger gjorda av gummi behöver kommissionen stå på sig i sin bedömning att dessa ingår i direktivets definition av plast.

Artikel 8 Utökat producentansvar

Genom ett utökat producentansvar följs principen att förorenaren betalar. Dock gäller det för medlemsländerna att se till att producentansvaret efterföljs och är tillräckligt effektivt för att dels minska mängden plast i miljön men även för att stå för de extrakostnader dessa plastprodukter kan tänkas ge som avfall enligt punkt 2.

Det är otydligt om det utökade producentansvaret för fiskeredskap endast ska omfatta tillverkande företag inom EU eller även företag utanför EU. Det är positivt att fiskare uppmuntras till att lämna in uttjänta och upphittade fiskeredskap utan kostnader. Kanske kan de även ta i land den plast som fastnar i deras nät och lämna det till samma ställe?

Artikel 9 Separat insamling

Det är bra att insamlingskravet för dryckesflaskor sätts till 90 %. Det behöver tydliggöras om vattenflaskor, som är väldigt vanliga i södra Europa, ingår i begreppet dryckesflaskor eller inte.

Artikel 10 Medvetenhöjande åtgärder

Det är bra med medvetenhöjande åtgärder. Det är dock viktigt och bör förtydligas att kostnaden för dessa bör komma från det utökade producentansvaret.

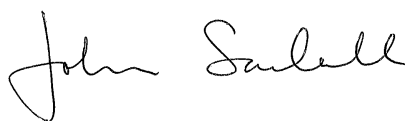
Artikel 15 Utvärdering och översyn

Kostnaden för översyn bör tas från det utökade producentansvaret för att inte belasta medlemsländernas ekonomier samt för att översynen ska kunna ske i lämplig omfattning för att säkerställa att direktivet efterlevs.

Detta remissvar har utarbetats av Cecilia Hedfors, sakkunnig miljögifter, samt Therese Jacobson chef för avdelningen hav, jordbruk och miljögifter, på Naturskyddsföreningen.
För Naturskyddsföreningen

Stockholm 20 augusti 2018

Johanna Sandahl
ordförande

Therese Jacobson
chef för miljögifter, hav och jordbruk